

MARKUS

5:21-43

Jezus geneest een bloedvloeiende vrouw en wekt de dochter van Jäirus op.

GELEZEN UIT

Herziene Statenvertaling

BELUISTER OF BEKIJK

versvoorvers.org/markus/5-21-43

BELUISTER OF BEKIJK

Inhoud

1	Lezing van Markus 5:21-43	4 min	4
2	Jaïrus vraagt Jezus om hulp	3 min	7
3	De betekenis van de twee keer twaalf	3 min	9
4	De zieke vrouw raakt Jezus' kleding aan	4 min	10
5	De kracht die van Jezus uitging	2 min	11
6	Wie heeft Jezus aangeraakt?	3 min	13
7	Geloof en bovennatuurlijke genezing	2 min	14
8	Een genezing zonder geloof	4 min	15
9	Geloof, Gods wil en genezing	4 min	17
10	Jaïrus hoort dat zijn dochter gestorven is	4 min	19
11	Petrus, Jakobus en Johannes apart genomen	3 min	21
12	De beroepsrouwenden bij het huis	3 min	23
13	De dood wordt slaap genoemd	2 min	24
14	De leer van de zielenslaap	3 min	26

15	Na de dood bij de Heere zijn	3 min	28
16	De zielen onder het altaar	2 min	30
17	Slaap als beeld van de tijdelijke dood	3 min	31
18	Jezus houdt de opwekking verborgen	2 min	33
19	Talitha koemi en de terugkerende geest	3 min	34
20	Het meisje krijgt te eten	2 min	36
21	De drie opwekkingen door Jezus	2 min	37
22	Opwekking als beeld van geestelijk leven	3 min	38
	Om verder te lezen		39

1

Lezing van Markus 5:21-43

We gaan naar Markus 5. De vorige keer hebben we gelezen en gesproken over het moment waarop Jezus het meer overstak en de storm tot bedaren bracht, de wind en de golven. Daarna ontmoette Hij de man die een legioen demonen had. Hij hielp die man, bevrijdde hem en stuurde hem eropuit. Voor zover wij weten, was hij de eerste persoon die ooit werd uitgezonden om tot zijn burens en zijn huisgenoten te prediken en het nieuws over Jezus te verspreiden.

We zijn nu bij Markus 5, vers 21:

En toen Jezus opnieuw in het schip naar de overkant gevaren was, verzamelde zich een grote menigte bij Hem; en Hij was bij de zee. En zie, er kwam een van de hoofden van de synagoge, wiens naam Jäirus was; en toen hij Hem zag, wierp hij zich neer aan Zijn voeten en smeekte Hem dringend: Mijn dochtertje ligt op sterven; ik smee U dat U komt en de handen op haar legt, zodat zij behouden wordt en zal leven. En Hij ging met hem mee; en een grote menigte volgde Hem en zij drongen tegen Hem aan. En een zekere vrouw, die al twaalf jaar bloedvloeelingen had, en veel geleden had door toedoen van veel dokters, en alles wat zij bezat, daaraan uitgegeven had en geen baat gevonden had, maar met wie het veeleer erger geworden was, deze had van Jezus gehoord en kwam van achteren de menigte in en raakte Zijn bovenkleed aan, want zij zei: Als ik maar Zijn kleren kan aanraken, zal ik gezond worden. En meteen droogde de bron van haar bloed op, en merkte zij aan haar lichaam dat zij van die aandoening genezen was. En meteen toen Jezus bij Zichzelf merkte dat er kracht van Hem uitgegaan was, keerde Hij Zich om in de menigte en zei: Wie heeft Mijn kleren aangeraakt? En Zijn discipelen zeiden tegen Hem: U ziet dat de menigte tegen U opdringt, en zegt U dan: Wie heeft Mij aangeraakt? Maar Hij keek om Zich heen om haar te zien die dat gedaan had. En de vrouw, die bevreesd was en beefde, omdat zij wist wat er met haar gebeurd was, kwam en wierp zich voor Hem neer en vertelde Hem de volle waarheid. Toen zei Hij tegen haar: Dochter, uw geloof heeft u behouden; ga heen in vrede en wees genezen van uw aandoening. Terwijl Hij nog sprak, kwamen er

enigen van het huis van het hoofd van de synagoge, die zeiden: Uw dochter is gestorven; waarom valt u de Meester nog lastig? En zodra Jezus het woord gehoord had dat er gesproken werd, zei Hij tegen het hoofd van de synagoge: Wees niet bevreesd, geloof alleen. En Hij liet niemand toe Hem te volgen dan Petrus, Jakobus en Johannes, de broer van Jakobus. En Hij kwam bij het huis van het hoofd van de synagoge en zag de opschudding en hen die luid huilden en jammerden. En toen Hij naar binnen gegaan was, zei Hij tegen hen: Waarom maakt u misbaar en huilt u? Het kind is niet gestorven, maar het slaapt. Zij lachten Hem echter uit, maar Hij stuurde hen allen weg, nam de vader en de moeder van het kind en hen die bij Hem waren, mee en ging het vertrek binnen waar het kind lag. En Hij pakte de hand van het kind en zei tegen haar: Talitha, koemi! Dat is vertaald: Meisje (Ik zeg je), sta op. En meteen stond het meisje op en het liep, want het was twaalf jaar; en zij waren geheel buiten zichzelf. En Hij gebod hun met klem dat niemand dit te weten zou komen; en Hij zei dat men haar te eten moest geven.

MARKUS 5:21-43

2

Jaïrus vraagt Jezus om hulp

In dit laatste deel van Markus 5 hebben we twee wonderen, en die zijn met elkaar verweven. Het begint met het verzoek van de leider van de synagoge of Jezus mee wil komen om zijn dochter te helpen. Volgens hem lag zij op sterven. In de versie van Mattheüs, Mattheüs 9:18, laat hij hem zeggen:

Toen Hij deze dingen tot hen sprak, zie, er kwam een leidinggevende, die Hem aanbad en zei: Mijn dochter is zojuist gestorven, maar kom, leg Uw hand op haar en zij zal leven.

MATTHEÛS 9:18

Dat is een klein probleem, maar niet zo'n groot probleem, want van sommige evangelieschrijvers, en in het bijzonder van Mattheüs, is bekend dat ze de verhalen soms inkorten. Met andere woorden, het meisje stierf inderdaad voordat Jezus bij haar kwam. In plaats van het in twee delen te vertellen, eerst dat ze bijna dood was en daarna dat ze dood was, kort Mattheüs het verhaal in en laat hij Jezus meteen horen dat er een meisje gestorven is. Hij brengt het verhaal vanaf het begin dichterbij de afloop en maakt er een veel korter verhaal van. Dat is eenvoudigweg de manier waarop Mattheüs het verhaal vertelt.

Maar toen Jaïrus Jezus om hulp vroeg, was het meisje natuurlijk nog niet dood. Een leider van de synagoge was een man die verantwoordelijk was voor het leiden van de bijeenkomsten in de synagoge. Hij was geen aangestelde geestelijke leider. Hij was geen rabbi, priester of iets dergelijks. Hij was gewoon iemand die ervoor zorgde dat tijdens de bijeenkomst alles verliep zoals het hoorde.

Er waren veel synagogen. In elke stad waren synagogen. Sommige steden waren zo groot dat ze meerdere synagogen moesten hebben, net zoals er tegenwoordig plaatselijke gemeenten zijn. Er waren veel van zulke mannen, maar wat zijn taken betreft leek hij meer op een diaken dan op een voorganger.

Hij geloofde in Christus. Hij wist dat Jezus iets voor zijn dochter kon doen. Dat wist hij tenminste voordat ze stierf. Hij wist dat haar einde nabij was, dus kwam hij en smeekte hij Jezus dringend. In de versie van Mattheüs, Mattheüs 9:18, staat dat hij kwam en Jezus aanbad. Het is niet duidelijk of daarmee bedoeld werd dat hij Hem als God aanbad. Waarschijnlijk niet. Voor een leider van de synagoge zou dat vermoedelijk als godslasterlijk worden beschouwd, want ik betwijfel of hij wist dat Jezus God was. Maar hij aanbad Hem in de zin dat hij zich neerboog en Hem smeekte, alsof hij tot Hem bad. Hij smeekte Hem dringend en zei:

en smeekte Hem dringend: Mijn dochttertje ligt op sterven; ik smeek U dat U komt en de handen op haar legt, zodat zij behouden wordt en zal leven.

MARKUS 5:23

En Hij ging met hem mee; en een grote menigte volgde Hem en zij drongen tegen Hem aan.

MARKUS 5:24

Hij wist dat Jezus zo ongeveer alles kon genezen, omdat Jezus dat in heel Galilea had gedaan. Deze man wist dat Jezus zijn enige hoop was als zijn dochter überhaupt in leven zou blijven. Haar toestand was zo ernstig dat hij er vrij zeker van was dat zij niet zou blijven leven als er geen wonder gebeurde waardoor zij genas.

Er staat:

En Jezus ging met hem mee, en Zijn discipelen gingen trouwens ook mee. In Mattheüs 9:19 staat:

En Jezus stond op en volgde hem met Zijn discipelen.

MATTHEÛS 9:19

3

De betekenis van de twee keer twaalf

Voordat Hij daar aankomt en voordat dit wonder plaatsvindt, gebeurt er onderweg nog een wonder. Het gaat om deze vrouw die twaalf jaar lang bloedvloeïing had gehad. Ik heb onlangs aan de hand van Lukas over dit verhaal gesproken, en iemand bracht het volgende punt naar voren: heeft het enige betekenis dat deze vrouw twaalf jaar lang aan bloedvloeïingen had geleden en dat dit kleine meisje twaalf jaar oud was?

Ik weet het niet. Twaalf is in de Schrift inderdaad een belangrijk getal. Het heeft duidelijk een bepaalde symboliek, een bepaald belang. Misschien wordt het daarom genoemd. Ze zouden dat getal niet verzinnen als het niet het werkelijke getal was. Maar Jezus heeft veel mensen genezen, en ons wordt niet verteld hoelang zij ziek waren. Ons wordt niet verteld hoelang de melaatsen al melaats waren. Misschien vonden de apostelen het bij het vertellen van het verhaal interessant dat de toestand van deze vrouw twaalf jaar had geduurd, omdat het getal twaalf een betekenisvol getal is. Daarom wordt het genoemd. Het kleine meisje was twaalf jaar oud, dus dat wordt genoemd.

Iemand opperde dat dit misschien de moeder van het meisje was en dat zij sindsdien voortdurend had gebloed. Een vrouw die bloedvloeïing heeft, is volgens de wet onrein. Men stelde zich een bepaald drama voor, het soort plot waar je een film van zou kunnen maken. De leider van de synagoge en zijn vrouw hadden een klein meisje, maar de bloedvloeïing van de vrouw hield nooit op. Zij was onrein, dus moest zij het huis uit worden gezet. Zij had voortdurend bloedvloeïing, dus was zij voortdurend onrein. Al die tijd was zij van het gezin gescheiden geweest. Het had twaalf jaar geduurd. Haar kleine meisje was nu twaalf en zij had twaalf jaar lang bloedvloeïing gehad. Jezus maakt alles in orde: Hij geneest het kleine meisje en Hij geneest de moeder.

Maar dat is allemaal slechts speculatie. Er is eigenlijk niets wat erop wijst dat er enig verband was, behalve dat het getal twaalf in beide gevallen hetzelfde is. Het is intrigerend, maar het hoeft niet per se betekenisvol te zijn, en de Bijbel legt geen verband. Als er wel een verband was, zou dat waarschijnlijk iets zijn wat het

vermelden waard was. Geen van de evangelienschrijvers — en zij tekenen allemaal het verhaal op — brengt de vrouw en het kleine meisje op enige manier met elkaar in verband. Maar in alle gevallen brengen ze de verhalen wel met elkaar in verband, omdat deze genezing van de vrouw plaatsvond onderweg naar het huis van Jäirus. Jäirus was de naam van de leider van de synagoge, zoals in vers 22 stond.

4

De zieke vrouw raakt Jezus' kleding aan

Over deze vrouw staat er:

ze had veel te verduren gehad van artsen en al haar geld uitgegeven, maar ze was er niet beter op geworden; het ging juist steeds slechter met haar.

Het is interessant dat Lukas, die arts was, toen hij dit optekende wel vermeldde dat zij al haar geld aan artsen had uitgegeven, maar dat zij haar niet konden helpen.

Misschien vermeldde hij, uit professionele beleefdheid tegenover zijn beroepsgroep, niet dat zij onder hun behandeling werkelijk achteruitging, omdat dat niet erg vleiend is. Hun behandeling had de toestand blijkbaar verergerd.

Maar toen zij over Jezus hoorde, kwam zij in de menigte van achteren naar Hem toe en raakte Zijn kleding aan. Zowel in Mattheüs als in Lukas staat dat zij respectievelijk de zoom van Zijn kleding of de rand van Zijn kleding aanraakte. Deze zoom of rand was waarschijnlijk niet de zoom onderaan het gewaad, vlak bij Zijn voeten.

Waarschijnlijker is dat Hij, als Jood, de gebruikelijke Joodse kleding droeg: een vierkante omslagdoek die Joden over hun schouder droegen. Daaraan zat een blauwe kwast, die zij volgens de wet moesten dragen. Waarschijnlijk was het die blauwe zoom, die blauwe kwast, die zij aanraakte. Die zou zich meer ter hoogte van haar arm bevinden. Zij zou niet door de menigte heen kruipen om de onderste zoom van Zijn kleding te bereiken. Het was waarschijnlijk de rand of zoom van dit andere kledingstuk. Dat was niet Zijn gewaad, maar was vanuit de positie van iemand die rechtop stond gemakkelijker te bereiken.

Zij was duidelijk van plan verborgen te blijven. Waarom? Waarschijnlijk omdat zij niet zeker wist of Jezus het op prijs zou stellen dat zij Hem aanraakte, aangezien zij onrein was. We weten dat Jezus er geen bezwaar tegen had in aanraking te komen met onreine mensen, zoals melaatsen enzovoort. Zij was volgens de wet onrein, net als een melaatse, en wel om soortgelijke redenen. Zij had geen melaatsheid, maar zij had een andere aandoening die haar onrein maakte.

Als zij Jezus aanraakte en bekend werd dat ze dat had gedaan, zou ze waarschijnlijk het gevoel hebben dat Jezus de gevolgen moest ondergaan en een week lang onrein zou zijn. Ze wilde Zijn bediening en Zijn leven niet onderbreken door ervoor te zorgen dat Hij ergens een week lang afgezonderd moest blijven. Ze wilde dus gewoon genezen worden zonder dat iemand het wist. Want als Hij onrein werd, was dat tenslotte niet een of andere objectieve werkelijkheid. Onrein zijn is onder de wet slechts een juridische fictie: als je bepaalde dingen aanraakt, ben je onrein. Je bent niet werkelijk, objectief onrein. En als niemand wist dat je het had aangeraakt, jijzelf ook niet, zou het geen enkel gevolg hebben, want onreinheid zat in de gedachten. Onreinheid was iets wat er alleen was als jij wist dat ze er was en als andere mensen wisten dat ze er was. Het was immers niet zoiets als ziektekiemen of een ander objectief verschijnsel. Dus als ze Hem had aangeraakt zonder dat iemand het wist, zou alleen zij weten dat ze Hem onrein had gemaakt. En als ze het aan niemand vertelde, kon Hij Zijn leven gewoon voortzetten.

Dus sloop ze naar Hem toe en dacht dat ze gewoon de rand van Zijn kleding kon aanraken. Ze dacht dat dit zou werken, en dat deed het ook.

5

De kracht die van Jezus uitging

Nu voelde Jezus ook iets in Zijn lichaam waarop zij niet had gerekend. Hij voelde dat er kracht van Hem uitging. We lezen niet vaak over dit verschijnsel wanneer Jezus mensen genas. We lezen niet vaak dat er kracht van Hem uitging. Soms lezen we dat wel, maar de schrijvers van het Nieuwe Testament spreken er niet erg vaak over, en het roept vragen op. Er ging kracht van Jezus uit. Hij kon voelen dat die van Hem

uitging. Betekent dit dat Hij gewoon voelde dat Zijn energieniveau afnam en dacht: „Zo, de batterij is ineens een stuk leger”? Of betekent het dat Hij iets door Zich heen voelde stromen, uit Hem weg en bij haar naar binnen? We weten het niet.

En betekent dit natuurlijk dat Hij, nadat er kracht van Hem was uitgegaan, minder kracht had dan daarvoor? Of putte Hij voortdurend kracht uit God, zodat er kracht van Hem uitging wanneer Hij diende, maar die onmiddellijk werd aangevuld door wat God Hem telkens opnieuw gaf? We weten het niet. Het is iets geheimzinnigs om te zeggen dat Hij voelde dat er kracht van Hem uitging.

Maar we weten wel dat Jezus soms uitgeput was na een lange periode van bediening. En soms moest Hij er alleen op uitgaan om te bidden. Misschien was Hij uitgeput om dezelfde redenen waarom ieder mens uitgeput zou zijn die weinig slaap kreeg en lange dagen werkte. Maar soms stond Hij, nadat Hij uitgeput was geraakt, lang voor het aanbreken van de dag op en ging Hij naar buiten om urenlang te bidden, alsof Hij op die manier weer nieuwe kracht kreeg.

Het is dus mogelijk dat Jezus als mens, in Zijn menselijke natuur, een begrensd energieniveau had. Misschien moest Hij telkens wanneer Hij diende bewust nieuwe kracht en nieuwe energie uit de Vader putten, omdat de kracht van de Geest door Hem heen ging en van Hem uitging. Hij moest weer naar God toe om met Hem in contact te komen. Ik bedoel niet dat Hij ooit het contact verloor, maar misschien moest Hij eropuitgaan en enige tijd alleen doorbrengen om weer op krachten te komen. Ik zeg niet dat de Bijbel met zoveel woorden zegt wat ik zojuist heb gezegd. Dit is eenvoudigweg een mogelijke verklaring voor dit vreemde verschijnsel.

6

Wie heeft Jezus aangeraakt?

Jezus wist dus onmiddellijk in Zichzelf dat er kracht van Hem was uitgegaan. Hij draaide Zich om in de menigte en zei:

En meteen toen Jezus bij Zichzelf merkte dat er kracht van Hem uitgegaan was, keerde Hij Zich om in de menigte en zei: Wie heeft Mijn kleren aangeraakt?

MARKUS 5:30

Voor zover zij wist, zou Hij boos worden omdat ze Hem zojuist ceremonieel onrein had gemaakt. Maar net als bij de melaatse gold dat Jezus niet onrein werd toen Hij de melaatse aanraakte; de melaatse werd rein. En als iemand had gezegd: „Jezus, U moet nu een week lang uit de tempel blijven, omdat U de melaatse hebt aangeraakt”, dan had Hij kunnen zeggen: „Welke melaatse? Ik zie hier nergens een melaatse. Ik zie alleen deze reine persoon.” Niemand zou hebben kunnen volhouden dat Jezus onrein was, terwijl de melaatse door die aanraking nu rein was.

In dit geval was het net zo, maar toch had ze het zonder Zijn toestemming gedaan. De meeste mensen kwamen naar Jezus toe en vroegen Hem iets, zoals Jäirus naar Hem toe was gekomen om Hem te vragen zijn dochter te genezen. Meestal kwamen mensen naar Hem toe om Hem iets te vragen. Zij vroeg het niet eens; ze nam het gewoon. En ze wist niet zeker of Jezus niet boos zou worden.

Hij draaide Zich om en liet het er niet bij zitten. Hij zei:

Jezus zei: Iemand heeft Mij aangeraakt, want Ik heb gemerkt dat er kracht van Mij uitgegaan is.

LUKAS 8:46

De discipelen hadden haar niet gezien en wisten niet dat er iets was gebeurd. Dus dachten ze: „Jezus, dat is nogal een vreemde vraag. Er zijn hier mensenmassa's. We bevinden ons in deze krappe, smalle straten, terwijl mensen van alle kanten tegen ons

aan duwen. Iedereen raakt U aan. Wat bedoelt U met: ‘Wie heeft U aangeraakt?’”

Maar de vrouw was bang en beefde, omdat ze wist wat er met haar gebeurd was. Ze kwam naar Hem toe, viel voor Hem neer en vertelde Hem de volle waarheid. En Hij zei tegen haar:

Dochter, je geloof heeft je genezen. Ga in vrede en wees genezen van je kwaal.

Er waren veel mensen die Jezus aanraakten terwijl Hij door die straat liep. Maar voor zover wij weten, was er maar één persoon die kracht aan Jezus onttrok. Er waren veel mensen die tegen Hem aan drongen. Waarschijnlijk raakte iedereen die binnen Zijn bereik was Hem terloops en onbedoeld aan. Waarschijnlijk staken ze allemaal hun hand uit om Hem aan te raken of botsten ze tegen Hem aan. Dat deden ze niet met opzet, maar gewoon omdat het een drukke straat was. En dat is wat de discipelen zeiden:

Iedereen raakt U aan. Wat bedoelt U met: Wie heeft Me aangeraakt?

Maar één persoon raakte Hem op een andere manier aan, onttrok kracht aan Hem en verkreeg bovennatuurlijke resultaten. En dat kwam doordat Jezus het als volgt verwoordde:

Toen zei Hij tegen haar: Dochter, uw geloof heeft u behouden; ga heen in vrede en wees genezen van uw aandoening.

MARKUS 5:34

7

Geloof en bovennatuurlijke genezing

Zij geloofde dat ze genezen zou worden als ze Jezus aanraakte, en ze had gelijk. En Hij zei dat dit geloof haar had genezen. Nu roept het vragen op die we moeten overwegen over wonderen en genezing wanneer Jezus zegt:

Je geloof heeft je genezen.

[Vertalersnoot: De Engelse Bijbelvertaling die de spreker gebruikt, luidt hier letterlijk: 'Uw geloof heeft u genezen.' De HSV vertaalt dezelfde woorden met: 'uw geloof heeft u behouden'.]

Iedereen heeft waarschijnlijk weleens de term 'geloofsgenezing' gehoord. Geloof jij in geloofsgenezing? Het hangt ervan af wat we daarmee bedoelen. Ik geloof in bovennatuurlijke genezing. Ik geloof dat God mensen op bovennatuurlijke wijze geneest. En ik geloof inderdaad dat dit door geloof gebeurt. Dus als we dat met geloofsgenezing bedoelen, dan geloof ik inderdaad in geloofsgenezing.

Maar ik weet ook dat God soms mensen op bovennatuurlijke wijze geneest die geen geloof hebben. Volgens mij heb ik verteld dat ik, tijdens de enige bijeenkomsten van Kathryn Kuhlman die ik ooit heb bijgewoond toen zij nog leefde, mensen hoorde opstaan om hun getuigenis te geven over hoe ze daar genezen waren. Het leek wel alsof ze in elk getuigenis zeiden: 'Ik verwachtte helemaal niets. Ik wilde hier niet eens komen. Mijn dochter heeft me hierheen gebracht omdat ik kanker had, en ik dacht: nou, wat kan het voor kwaad?' Maar zo iemand zei dan: 'Ik verwachtte helemaal niets. Ik zat daar gewoon en ik zag mijn tumor verdwijnen', of iets dergelijks. De ene na de andere persoon kwam op het podium en gaf zo'n getuigenis, en ze hadden het niet verwacht. Ze geloofden niet. Was dat een geloofsgenezing? We zouden kunnen zeggen: 'Nou, het was het geloof van Kathryn Kuhlman.' Misschien. Ik weet het niet.

8

Een genezing zonder geloof

Ik weet niet of ik ooit het verhaal heb verteld over een vrouw die Jane heette, in Santa Cruz, in 1978. Ik heb het aan veel mensen verteld, maar het is beslist een voorbeeld van genezing zonder geloof. In de zomer van 1978 leidde ik een discipelschapsschool in Santa Cruz. Een van de studenten had op zondagochtend een kleine baptistengemeente aan de overkant van de straat bezocht en daar enkele mensen ontmoet. Onder hen was deze jonge vrouw, een jonge moeder, waarschijnlijk eind twintig en beslist niet ouder dan begin dertig.

Iedereen in de gemeente wist dat ze stervende was aan kanker. Ze had getuigd dat de Heere haar had verteld dat ze zou sterven en haar de datum had genoemd waarop ze zou sterven, en dat had ze aan de gemeente bekendgemaakt. Ze zei: 'De Heere heeft mij laten zien dat ik op deze datum ga sterven.'

Ze was een groot deel van de tijd bedlegerig omdat de kanker door haar hele lichaam verspreid was. Het leek ons tragisch dat ze zou sterven, want ze had twee dochtertjes van ongeveer vijf en zes jaar oud, echt nog heel kleine meisjes, en ze had een geweldig huwelijk. Ze had een geweldige, godvrezende, knappe man. Ze waren een prachtig stel, een prachtig gezin, jong en vol leven. Ze hielden van de Heere. Ze glimlachten altijd, waren altijd gelukkig. Maar zij was stervende.

We vroegen toestemming om als groep van de school naar haar huis te komen, gewoon om rond haar bed God te aanbidden en te zingen, want ze lag het grootste deel van de dag in bed. Ze lieten ons komen en we zeiden dat we voor haar wilden bidden. Ze zei: 'Nou, jullie mogen voor me bidden, maar bid niet dat ik genezen zal worden.'

Wij zeiden: 'Maar we willen graag bidden dat je genezen wordt.'

Ze zei: 'Nee, ik ben er klaar voor om Jezus te gaan zien. God heeft me verteld dat ik niet genezen zal worden. Ik ga sterven en ik weet op welke dag ik ga sterven.' Ze noemde ons opnieuw de datum die God haar had verteld en zei: 'Ik ga die dag sterven, en bid niet dat ik genezen zal worden.'

Maar zonder dat ze het wist, deden we het toch. Ik was er niet zo zeker van dat de Heere het haar had verteld, maar zij leek beslist bereid om te gaan. Voor een jonge vrouw met kleine kinderen en een gelukkig huwelijk leek het zo bijzonder dat ze zóveel van Jezus hield. En dat deed ze werkelijk. Dat is geweldig. Maar wij dachten nog altijd dat het fijn zou zijn als ze voor de kinderen kon blijven en Jezus dan later kon gaan zien.

We hebben haar die zomer een paar keer bezocht. Toen eindigde de school en ging iedereen zijn eigen weg. Kort daarna nam ik contact op met haar en haar man en ontdekte ik dat ze, op de dag waarvan ze zei dat God haar had verteld dat ze zou sterven, naar het ziekenhuis was gegaan en dat ze daar geen spoor van kanker konden vinden. Ze was volkomen genezen.

Vijf jaar later ontmoette ik hen opnieuw, nadat ik naar Oregon was verhuisd. Ik ging weer naar Santa Cruz en zocht haar en haar man op. Inmiddels hadden ze een soort bediening onder rooms-katholieken, omdat ze allebei een katholieke achtergrond hadden. Maar zij was kerngezond. Ze had geen terugval gehad en de kanker was niet teruggekomen. Ze was gewoon plotseling en op wonderbaarlijke wijze genezen, kennelijk op de dag waarvan zij dacht dat God haar had verteld dat ze zou sterven. Ik denk dat ze God verkeerd had verstaan, maar de datum had ze goed. Maar was ze door geloof genezen? Ze geloofde dat ze zou sterven, en in plaats daarvan werd ze genezen. Als je over geloofsgenezing spreekt, vertel je niet het hele verhaal. Veel mensen zeggen: „Wat je gelooft, zul je krijgen.” Jezus zei inderdaad tegen deze vrouw:

9

Geloof, Gods wil en genezing

Je geloof heeft je genezen.

Maar het was niet alleen haar geloof, want voordat ze Hem aanraakte, had ze al geloof en was ze niet genezen. Ze geloofde dat ze genezen zou worden als ze Hem aanraakte, en ze werd pas beter toen ze Hem aanraakte. Er moest nog steeds kracht van Hem naar haar uitgaan om haar te genezen.

Haar geloof maakte haar aanraking van Hem beslist anders dan die van andere mensen die Hem aanraakten. Andere mensen verdrongen zich om Hem heen en raakten Hem aan, maar zij werden niet genezen. Voor hen ging er geen kracht van Hem uit. Zij raakte Hem in geloof aan, en het was duidelijk een wonder dat Hij hoe dan ook verricht zou hebben. Hij deed zulke dingen overal voor mensen, en ik weet zeker dat Hij haar genezen zou hebben als ze naar Hem toe was gekomen en het Hem had gevraagd. Het was duidelijk Zijn wil, en Hij was daar, en zij raakte Hem aan, en ze had geloof. Al die dingen kwamen samen en brachten haar genezing tot stand.

Maar die dingen moeten er wel zijn. Je kunt niet alleen geloof hebben zonder dat het Gods wil is. Het was in dit geval beslist Gods wil om deze vrouw te genezen, en het was haar geloof waardoor die kracht bij die aanraking vrijkwam. Dat zij Jezus aanraakte, verschilde van het aanraken van Jezus door andere mensen, omdat zij geloof had.

Maar als zij geloof had gehad en het niet Gods wil was geweest, dan denk ik niet dat Jezus zou zeggen dat ze toch haar genezing kon krijgen, zelfs als God niet wilde dat ze genezen werd.

Natuurlijk zeggen veel mensen dat God altijd wil dat mensen genezen worden, maar dat blijkt gewoon niet waar te zijn in de Bijbel en evenmin in het leven van mensen. Er zijn christenen die in genezing geloven. Er zijn christenen die niet in genezing voor deze tijd lijken te geloven, en onder beide groepen sterven ongeveer evenveel mensen. Ze worden ongeveer even vaak ziek. Genezing vindt niet altijd plaats onder mensen die in genezing geloven, maar genezing vindt wel plaats. Er bestaat bovennatuurlijke genezing, en God geneest inderdaad. Hij geneest mensen die geloof hebben, maar Hij geneest niet iedereen alleen maar omdat ze geloof hebben. Je moet geloof hebben in wat God wil doen. Er zijn momenten waarop het niet Gods wil is dat ze genezen worden.

Er waren mensen die ziek stierven toen Jezus op de planeet aarde was, hoewel Hij iedereen had kunnen genezen als Hij dat had gewild. Hij wilde deze vrouw duidelijk genezen. God wilde dat, zal ik zeggen, want ik denk niet dat Jezus van haar wist. Ik denk niet dat Jezus wist wie Hem had aangeraakt. Ik denk niet dat Hij haar situatie kende totdat ze naar voren kwam en erover vertelde. Het enige wat Hij wist, was dat Hij voelde dat er iets van Hem uitging. Maar de Vader wist het. Haar genezing was beslist de wil van de Vader.

Wanneer de wil van de Vader, de aanwezigheid van Jezus en het geloof van degene die ontvangt samenkomen, zijn het kennelijk die dingen die het wonder tot stand brengen. Hij zei tegen haar dat het haar geloof was, omdat dit duidelijk maakte waarom haar aanraking resultaat had en de aanraking van andere mensen niet. Zij raakte Hem aan in de verwachting iets van Hem te ontvangen waarvan ze kennelijk wist dat Hij het haar zou geven, dat God wilde dat ze het kreeg, maar wat de artsen haar niet hadden kunnen geven.

Hij zei tegen haar: 'Dochter, uw geloof heeft u behouden; ga heen in vrede en wees genezen van uw aandoening.' Dit is trouwens volgens mij de enige keer dat Hij een volwassen vrouw 'dochter' noemde; het was een liefdevolle benaming.

10

Jairus hoort dat zijn dochter gestorven is

Terwijl Hij nog sprak, kwamen er mensen uit het huis van de overste van de synagoge, die zeiden:

Terwijl Hij nog sprak, kwamen er enigen van het huis van het hoofd van de synagoge, die zeiden: Uw dochter is gestorven; waarom valt u de Meester nog lastig?

MARKUS 5:35

Ik heb altijd van dit vers gehouden, en van het vers erna, waar staat:

Zodra Jezus hoorde wat er gezegd werd, zei Hij tegen het hoofd van de synagoge: Wees niet bang, geloof gewoon.

Denk eens aan deze man. Hij had zijn dochter achtergelaten terwijl ze op het randje van de dood lag. Ik weet niet welke afstand hij door de stad had moeten afleggen. Kennelijk was het een behoorlijke afstand, want Jezus had enige tijd nodig om zijn huis te bereiken, en onderweg vond dit andere wonder plaats. De man had zich door de menigte heen moeten worstelen om daar te komen. Als ze werkelijk op het randje van de dood lag, en dat was duidelijk zo, want ze stierf terwijl hij weg was, dan moet hij wanhopig hebben geprobeerd om Jezus op tijd te bereiken, als hij had aangevoeld hoe dicht ze bij de dood was. Hij moet wanhopig hebben gehoopt dat de tijd niet zou opraken, dat hij Jezus kon bereiken en Hem kon meenemen voordat ze stierf.

Hij wist alleen niet of het zou lukken, en het lukte niet. Zodra hij hoorde dat al zijn inspanningen om Jezus mee te krijgen zodat Hij haar kon genezen, tevergeefs waren geweest omdat hij niet op tijd was teruggekomen, zonk hem ongetwijfeld de moed in de schoenen. De mensen die de boodschap brachten, hadden de hoop opgegeven. Ze zeiden:

Val de Meester niet langer lastig. Uw dochter is dood.

Hun houding was: als Hij daar was aangekomen toen ze nog leefde, had Hij ongetwijfeld iets kunnen doen. Maar wat kan Hij nu nog doen? Ze is dood. Dat lijkt op wat de zussen van Lazarus zeiden:

Martha nu zei tegen Jezus: Heere, als U hier geweest was, zou mijn broer niet gestorven zijn,

JOHANNES 11:21

Vaak denk ik dat God de dingen zo leidt dat het te laat is. Ik weet niet of Jezus dat bij deze gelegenheid deed. Bij Lazarus deed Hij dat wel. Want toen Hem werd verteld dat Lazarus ziek was, met daarin het stilzwijgende verzoek: 'Kom hem genezen', bleef Hij twee dagen waar Hij was en wachtte Hij totdat Lazarus stierf. Daarna ging Hij naar Bethanië en deed Hij wat Hij van plan was. Hij wilde in feite iets anders doen dan alleen een genezing.

In de bediening van Jezus waren genezingen, als ik het zo mag zeggen, nogal gewoon. Hij deed ze overal. Gewoon nog een genezing? Het is altijd wonderbaarlijk om een genezing te zien, maar het is nog wonderbaarder om iets te zien wat je geloof sterker maakt. Toen Jezus tegen de discipelen zei:

Toen zei Jezus dan openlijk tegen hen: Lazarus is gestorven.

JOHANNES 11:14

zei Hij:

En Ik ben blij voor u dat Ik daar niet was, opdat u gelooft; maar laten wij naar hem toe gaan.

JOHANNES 11:15

Met andere woorden: 'Ik ben blij dat Ik hem uit de dood ga opwekken in plaats van hem te genezen, want doordat je iemand uit de dood ziet opstaan, zul je meer geloof hebben.' Dat geldt ook voor anderen, en ook voor deze man.

Toen deze man hoorde dat zijn dochter gestorven was, weet ik zeker dat alle hoop uit hem wegvloede en dat hij wanhopig was. Maar Jezus wachtte niet eens op de reactie van de man. Hij wist hoe de man zich voelde. Hij wendde Zich tot hem en zei:

Maar toen Jezus dat hoorde, antwoordde Hij hem: Wees niet bevreesd, geloof alleen, en zij zal behouden worden.

LUKAS 8:50

In Lukas 8:50 voegt Hij eraan toe:

Wees niet bang, geloof gewoon, dan komt ze er weer bovenop.

[Vertalersnoot: De Engelse Bijbelvertaling die de spreker gebruikt, heeft hier 'zij zal weer gezond worden'; de HSV vertaalt dit met 'zij zal behouden worden'.]

Dat gedeelte wordt hier niet genoemd. Hij vertelde Jaïrus werkelijk dat het met haar in orde zou komen. Ze zou weer gezond worden.

11

Petrus, Jakobus en Johannes apart genomen

Toen Jezus bij het huis aankwam, stond Hij niemand toe Hem het huis in te volgen behalve Petrus, Jakobus en Johannes, de broer van Jakobus. Deze drie vormden wat wij gewoonlijk de binnenste kring noemen. Dit is volgens mij de eerste keer dat Hij hen afzonderde om hun bijzondere voorrechten te geven die de andere discipelen niet kregen. Hij nodigde diezelfde drie uit om mee te gaan op de berg der verheerlijking, toen Hij Mozes en Elia ontmoette. Diezelfde drie waren daar bij Hem, terwijl de andere negen onder aan de berg worstelden met een door een demon bezeten jongen. Toen Jezus in de hof van Gethsémané bad, nam Hij diezelfde drie mannen mee naar binnen om met Hem te bidden, terwijl de andere discipelen buiten de poort achterbleven.

Het is duidelijk dat Jezus, hoewel Hij alle mensen liefheeft, niet met alle mensen even nauw verbonden is. Wij weten niet waarom. Wij weten niet of Petrus, Jakobus en Johannes betere mannen waren, meer geloof hadden of toegewijder waren dan de anderen. Dat kan zo zijn geweest. Alle drie werden ze beslist de voornaamste leiders

van de apostolische groep nadat Jezus was heengegaan. Dat kan zijn gekomen door hun eigen geestelijke belangstelling of toewijding, die misschien groter was dan die van de anderen. Maar ik betwijfel of het de anderen daaraan ontbrak, als God hen had uitgekozen om apostelen te zijn.

Om welke reden dan ook, deze mannen kregen een bijzondere behandeling. Ze kregen bijzondere gelegenheden om dingen te zien en te horen die de andere discipelen niet eens mochten zien. Het is mogelijk dat het onmogelijk was alle discipelen mee de kamer in te nemen. Misschien was het een heel kleine kamer. Daarom nam Hij de drie mee die Hij wilde opleiden om de leiders van de apostelen te worden.

Eerder, in hoofdstuk 3, koos Hij de twaalf apostelen uit. In hoofdstuk 3, vers 14, staat:

En Hij stelde er twaalf aan om bij Hem te zijn, en om hen uit te zenden om te prediken,

MARKUS 3:14

Deze twaalf werden uit een groter aantal discipelen uitgekozen om vaker bij Jezus te zijn, meer te zien, meer te horen, meer opleiding te krijgen en uitgezonden te kunnen worden. Maar zelfs onder hen kregen sommigen het voorrecht meer te zien dan de anderen en vaker bij Hem te zijn, omdat zij blijkbaar waren uitgekozen om de leiders van de apostolische groep te worden. Zo functioneerden ze tenminste in het boek Handelingen.

12

De beroepsrouwenden bij het huis

Deze drie mannen werden mee de kamer in genomen. Toen ze bij het huis van de overste van de synagoge kwamen, zagen ze een groot tumult en mensen die luid huilden en weeklaagden. Hij ging naar binnen en zei:

En toen Hij naar binnen gegaan was, zei Hij tegen hen: Waarom maakt u misbaar en huilt u? Het kind is niet gestorven, maar het slaapt.

MARKUS 5:39

In Mattheüs 9 wordt ons verteld dat de rouwenden die daar waren, fluitspelers waren en een luidruchtige, weeklagende menigte. Deze mensen waren beroepskrachten. Het waren beroepsrouwenden. Ze kenden de overledene niet eens. De Joden hadden bij iedere begrafenis altijd beroepsrouwenden. Er konden ook echte rouwenden zijn. Er zouden beslist familieleden aanwezig zijn, en zij zouden rouwen. Maar het was een manier om respect te tonen voor de familie van de overledene en respect te tonen voor de overledene zelf, door mensen te laten weeklagen en rouwen.

Men vond ook dat je op zijn minst genoeg rouwklagers moest hebben, die luid genoeg weeklaagden, zodat de weduwe of degene die een dierbare verloren had, luid kon huilen zonder boven de menigte uit gehoord te worden. Zo hoefde zij zich er niet voor te schamen dat ze een hele scène veroorzaakte. Alle anderen veroorzaakten die scène al. De rabbijnen zeiden zelfs dat iedere Jood, ook een bedelaar, op zijn begrafenis minstens twee rouwklagers moest hebben.

Ze hadden beroepsrouwklagers. Het was net alsof je in de Gouden Gids onder 'rouwklagers' kon zoeken en daar allerlei mensen vond die je als rouwklager kon inhuren. Deze mensen waren er al. Blijkbaar waren ze al binnengehaald voordat het meisje zelfs maar gestorven was, omdat men het zo zeker vond dat ze zou sterven. Ze was pas een paar minuten eerder gestorven. Ze leefde nog toen haar vader vertrok om

Jezus te halen. Dat kan niet meer dan een halfuur eerder zijn geweest, en nu was ze dood en waren ze daar al aan het rouwen. Het was alsof het gieren waren, die daar rondhingen en wachtten tot ze stierf, zodat ze aan het werk konden gaan.

Nu gingen ze aan het werk, en Jezus zei:

Jullie hoeven niet zo'n heisa te maken. Ze slaapt alleen maar.

In vers 40 staat dat ze Hem uitlachten. Lukas 8:53 voegt eraan toe:

En zij lachten Hem uit, omdat zij wisten dat zij gestorven was.

LUKAS 8:53

Lukas bevestigt dat ze dood was. Maar merk op hoe ze in een oogwenk van weeklagen overgingen op lachen. Ze waren gemakkelijk aan het lachen te krijgen. Als ze werkelijk iemand verloren hadden en werkelijk verdrietig waren, en hun niet beviel wat Jezus zei, zouden ze dat smakeloos hebben gevonden. Misschien zouden ze er afkeer van hebben gevoeld, maar ze vonden het echt grappig. Als je het ene moment werkelijk aan het rouwen bent, zul je het volgende moment waarschijnlijk niet iets grappig vinden en er hardop om lachen. Deze mensen waren geen oprechte rouwklagers. Het waren gewoon beroepskrachten.

13

De dood wordt slaap genoemd

Jezus zei dat ze alleen sliep, maar ze was dood. Hij had tegen Zijn discipelen hetzelfde over Lazarus gezegd. Hij zei:

Dit sprak Hij, en daarna zei Hij tegen hen: Lazarus, onze vriend, slaapt, maar Ik ga naar hem toe om hem uit de slaap op te wekken.

JOHANNES 11:11

Ze zeiden:

Zijn discipelen dan zeiden: Heere, als hij slaapt, zal hij gezond worden.

JOHANNES 11:12

Jezus zei:

Maar Jezus had over zijn dood gesproken, terwijl zij dachten dat Hij over de natuurlijke slaap sprak. Toen zei Jezus dan openlijk tegen hen: Lazarus is gestorven.

JOHANNES 11:13-14

Jezus sprak over de dood alsof die slaap was, en de apostel Paulus deed dat ook. Wanneer Paulus in 1 Thessalonicenzen 4 over de opname en de opstanding van de doden spreekt, zegt hij:

Maar ik wil niet, broeders, dat u onwetend bent ten aanzien van hen die ontslapen zijn, opdat u niet bedroefd bent zoals ook de anderen, die geen hoop hebben.

1 THESSALONICENZEN 4:13

Hij zegt dat Hij degenen die in Christus slapen, met Zich mee zal brengen. Slapen betekent dood zijn.

In 1 Korinthe 15 zegt Paulus:

Ik zag dat vers op een bord bij de babyopvang in een kerkgebouw staan:

Zie, ik vertel u een geheimenis: Wij zullen wel niet allen ontslapen, maar wij zullen allen veranderd worden,

1 KORINTHE 15:51

Ik vond dat een leuk en slim bord. In het Engels kan het gebruikte woord voor ‘veranderd’ ook ‘verschoond’ betekenen; daarop berust de grap. Het is niet altijd mogelijk om een Bijbelvers te vinden dat zo goed binnen een kerkelijke omgeving past.

Ik vond ook een goed Bijbelvers toen ik glazenwasser was. Het werkt natuurlijk alleen met de King James, waarin de woorden ‘through a glass’ staan; daarop berust de verwijzing naar glazenwassen. Dat was destijds de enige vertaling die iemand las. Als tiener verdiende ik de kost met glazenwassen. Op mijn visitekaartje zette ik:

Nu immers kijken wij door middel van een spiegel in een raadsel, maar dan zullen wij zien van aangezicht tot aangezicht. Nu ken ik ten dele, maar dan zal ik kennen, zoals ik zelf gekend ben.

1 KORINTHE 13:12

Het is geweldig als je een Bijbelvers kunt vinden dat precies zegt wat je voor de gelegenheid moet zeggen.

Paulus zei:

Zie, ik vertel u een geheimenis: Wij zullen wel niet allen ontslapen, maar wij zullen allen veranderd worden,

1 KORINTHE 15:51

14

De leer van de zielenslaap

Hij bedoelt dat we niet allemaal zullen sterven. Waarom spreken Jezus en Paulus dan zo vaak over de dood als slaap? Daar bestaan twee opvattingen over. Het is beslist een duidelijke tendens in het Nieuwe Testament om over de dood als slaap te spreken.

Eén opvatting wordt zielenslaap genoemd, de leer van de zielenslaap. Dat is de opvatting dat iemand na zijn dood in een toestand zonder bewustzijn terecht komt. Hij valt in slaap. Zijn ziel valt in slaap en hij wordt pas weer wakker bij de opstanding aan het einde van de wereld. Stel dat je vandaag sterft en Jezus over honderd jaar

terugkomt om de doden op te wekken. Volgens deze opvatting zou je ziel die hele honderd jaar slapen en zich nergens van bewust zijn. Mensen zijn al duizenden jaren dood. Volgens deze opvatting slapen zij al duizenden jaren, en wanneer Jezus terugkomt, zullen ze weer wakker worden. Jezus zei tenslotte:

Dit sprak Hij, en daarna zei Hij tegen hen: Lazarus, onze vriend, slaapt, maar Ik ga naar hem toe om hem uit de slaap op te wekken.

JOHANNES 11:11

Een van de verklaringen, misschien wel de verklaring die we het vaakst horen, is de leer van de zielslaap. Volgens deze opvatting kom je na je dood niet onmiddellijk in de tegenwoordigheid van God. Maar je merkt het verschil toch niet, want je raakt volledig buiten bewustzijn en bent je helemaal nergens meer van bewust. Het eerstvolgende waarvan je je bewust bent, is de opstanding. Wat je eigen ervaring betreft, sluit je wanneer je sterft je ogen en doe je ze weer open. Wanneer je ze voor de laatste keer sluit, leef je, en daarna ben je dood. Wanneer je ze bij de opstanding weer opent, is het net als met je ogen knippen. Het is als één ogenblik, in een oogwenk.

Als die leer waar is, dan zijn onze gestorven geliefden niet werkelijk bij de Heere in de zin waarin we daar soms over denken. Er zijn christenen die geloven dat mensen na hun dood eenvoudigweg in een toestand van bewusteloosheid terechtkomen, en dat het een vergissing is om te denken dat ze zich op dit moment in de hemel verheugen. Maar dat is niet erg. Ze weten niet dat ze zich op dit moment niet in de hemel verheugen. Ze weten helemaal niets, want in Prediker 9 staat:

Er staat:

Want de levenden weten dat zij sterven zullen, maar de doden weten helemaal niets.

PREDIKER 9:5

Dat is één opvatting. En natuurlijk wordt het feit dat Jezus en Paulus de term ‘slapen’ gebruikten zoals ze dat deden, gezien als een van de beste bewijzen dat dit is wat er gebeurt wanneer mensen sterven: ze raken in een zielenslaap.

15

Na de dood bij de Heere zijn

Er zijn echter andere passages in de Schrift die erop lijken te wijzen dat je bij je dood je lichaam verlaat en ergens anders heen gaat, en dat je op die andere plaats aanwezig bent. Dat is een plaats waar je op dat moment graag bent. Paulus sprak erover als afwezig zijn uit het lichaam maar aanwezig zijn bij de Heere, en hij zei dat hij ernaar verlangde dat dit zou gebeuren. Hij verlangde ernaar te sterven, zodat hij kon heengaan en bij de Heere kon zijn.

Als je erover nadenkt: als Paulus dacht dat hij gewoon tot de opstanding kon slapen, dan zou sterven op dit moment hem niet eerder in de tegenwoordigheid van de Heere brengen dan wanneer hij tien of twintig jaar later zou sterven. Wanneer Jezus ook terugkomt, dat is het moment waarop iedereen in de tegenwoordigheid van de Heere zou zijn, en niemand zou daar eerder zijn.

Maar in Filippenzen hoofdstuk 1 zei Paulus in vers 21 en de verzen daarna:

Want het leven is voor mij Christus en het sterven is voor mij winst.

FILIPPENZEN 1:21

Het klinkt er beslist naar dat hij het volgende zegt: volgend jaar kan ik óf hier in mijn lichaam zijn, óf uit mijn lichaam weggegaan zijn. Als ik weg ben, zal ik heengegaan zijn om bij Christus te zijn. Als ik hier ben, zal ik nog steeds hier zijn om onder jullie te dienen. Er zijn twee mogelijkheden. Ik kan hier zijn of daar. Ik kan bij Christus aanwezig zijn of bij jullie aanwezig zijn, maar niet allebei tegelijk.

In 2 Korinthe hoofdstuk 5 vinden we de andere plaats waar Paulus op deze manier spreekt. In 2 Korinthe 5, vers 6 tot en met 8, zegt hij:

Wij hebben dus altijd goede moed en weten dat wij, zolang wij in het lichaam inwonen, uitwonend zijn van de Heere, want wij wandelen door geloof, niet door aanschouwen. Maar wij hebben goede moed en wij hebben er meer behagen in om uit het lichaam uit te wonen en bij de Heere in te wonen.

2 KORINTHE 5:6-8

Wanneer hij spreekt over afwezig zijn uit het lichaam en aanwezig zijn bij de Heere, heeft hij het niet over de opstanding. Want bij de opstanding zul je niet afwezig zijn uit het lichaam. Je lichaam staat op. Wanneer zou je dan afwezig kunnen zijn uit je lichaam, maar op datzelfde moment aanwezig bij de Heere? Dat zou zijn nadat je gestorven bent, maar nog niet bent opgestaan. Want de opstanding is het moment waarop het leven dat het lichaam verliet toen het stierf, erin terugkomt.

Dus het klinkt alsof Paulus zegt dat je bij je dood je lichaam verlaat. Er is iets dat 'jij' genoemd wordt, dat zich in of buiten je lichaam bevindt, dat aanwezig of afwezig is uit je lichaam, en dat aanwezig of afwezig is bij de Heere. Je lichaam is niet jij. Er is iets wat jij bent, dat zich in je lichaam of niet in je lichaam bevindt en een eigen bestaan heeft.

Gewoonlijk noemen we dit de ziel of de geest. Daarom heeft het traditionele christendom niet de leer van de zielenslaap onderwezen, maar de leer dat wanneer iemand sterft, zijn ziel of zijn geest, wat zijn persoonlijkheid is, zijn bewuste deel, zijn lichaam verlaat en tot aan de opstanding in de tegenwoordigheid van de Heere zal zijn. Bij de opstanding komt zijn geest terug om weer in zijn lichaam te zijn en is die niet langer afwezig uit het lichaam.

16

De zielen onder het altaar

Dat lijkt bevestigd te worden door enkele visioenen in Openbaring. Bijvoorbeeld in Openbaring hoofdstuk 6. En ik zou niet veel willen bouwen op iets wat alleen in Openbaring wordt gevonden. Maar dit visioen klinkt alsof het overeenstemt met wat Paulus naar eigen zeggen verwachtte.

In Openbaring 6:9 staat:

En toen het Lam het vijfde zegel geopend had, zag ik onder het altaar de zielen van hen die geslacht waren omwille van het Woord van God, en omwille van het getuigenis dat zij hadden.

OPENBARING 6:9

Ze rusten daar en ze moeten nog iets langer rusten, maar ze rusten niet in bewusteloze toestand. Dit zijn de zielen van degenen die onthoofd zijn. Als ze onthoofd zijn, dan zijn hun hoofden eraf. Ze zijn niet meer in hun lichaam. Ze zijn dood, toch? Hun lichamen zijn dood, maar zij niet. Ze zijn in de hemel en praten met God, en Hij antwoordt hun. Ze zeggen:

En zij riepen met luide stem: Tot hoelang, heilige en waarachtige Heerser, oordeelt en wreekt U ons bloed niet aan hen die op de aarde wonen?

OPENBARING 6:10

Hij zegt: „Jawel, nog een korte tijd. Rust gewoon nog wat langer. Heb geduld. Hier heb je een gewaad om te dragen terwijl je wacht. Als je daar blij van wordt, ga dan maar winkelen. Hier heb je een tegoedbon voor het winkelcentrum. Ga wat nieuwe kleren voor jezelf halen.” Dat zal een troost zijn totdat al die andere mensen net als jullie worden gedood.

Maar dit is duidelijk vóór de opstanding, want ze zijn in de hemel. Ze zijn niet in hun lichaam. Het lijkt misschien alsof ze dat wel zijn, omdat ze gewaden dragen, maar dit is natuurlijk heel symbolisch. Daarom zei ik dat ik niet echt een leerstelling zou willen opbouwen op grond van alleen maar een visioen in Openbaring, want die visioenen kunnen op veel verschillende manieren worden uitgelegd. Maar het klinkt alsof ze uit hun lichaam afwezig en bij de Heere aanwezig zijn, en toch rusten ze nu.

17

Slaap als beeld van de tijdelijke dood

Als dit allemaal waar is, wat moeten we dan met de uitspraken die Jezus deed over mensen die slapen, en met Paulus die zegt dat mensen slapen wanneer ze dood zijn? Misschien beschrijft hij niet hun geestestoestand. Als we zeggen dat mensen slapen en daarom bewusteloos zijn, en dat hun geest zich daarom nergens van bewust is omdat ze slapen, is dat tenslotte werkelijk hoe slapen voor jou is? Voor mij niet. Ik heb snelle oogbewegingen, en als je toekeek, zou je kunnen zien wanneer ik droom. Mijn geest is niet bewusteloos. Hij is met dingen bezig. Hij ziet dingen. Hij is zich van dingen bewust. Hij is zich niet bewust van de onderzoeker die naar de snelle oogbewegingen kijkt terwijl ik slaap. Hij is zich niet bewust van wat er in de kamer gebeurt, omdat mijn geest ergens anders is. Hij bevindt zich ergens in een andere wereld.

Nu spreek ik figuurlijk. Ik zeg niet dat je geest werkelijk ergens anders naartoe gaat wanneer je slaapt, maar je bent je tijdens je slaap duidelijk bewust van een andere werkelijkheid. Je bent niet bewusteloos. Je droomt. Dus als Jezus had willen zeggen dat de dood een toestand van bewusteloosheid is, zou slaap geen goede beeldspraak zijn, want slaap is geen toestand van bewusteloosheid.

Waarom spreekt Hij er dan over als slaap? Slaap en dood hebben één ding gemeen. Dat weten we ongeacht de bewustzijnstoestand van de doden. Misschien bevinden ze zich werkelijk in een toestand van zielslaap, dat wil zeggen bewusteloosheid. Misschien zijn ze bewust in de aanwezigheid van God en wachten ze daar op het einde van de wereld, wanneer ze zullen worden opgewekt. Welke van die leerstellingen ook waar is, dit weten we wel over de dood en de slaap: het zijn allebei tijdelijke toestanden waaruit mensen die zijn gaan liggen uiteindelijk weer opstaan.

Wanneer iemand 's avonds gaat liggen, verwacht diegene ten volle 's morgens weer op te staan. Wanneer iemand in de dood neerligt, verwacht niemand dat diegene weer zal opstaan, tenzij mensen in de opstanding geloven. In feite is het de opstanding die de dood op slaap doet lijken, want als er geen opstanding was, zou de dood niet op slaap lijken. Slaap is tijdelijk en de dood is blijvend.

De vergelijking van de dood met slaap komt in de Bijbel voor in passages waar de opstanding wordt besproken. Wanneer Paulus zegt:

Zie, ik vertel u een geheimenis: Wij zullen wel niet allen ontslapen, maar wij zullen allen veranderd worden,

1 KORINTHE 15:51

heeft hij het over de opstanding. Hij zegt dat degenen die in Jezus leven, degenen die slapen niet zullen voorgaan, want:

Want de Heere Zelf zal met een geroep, met de stem van een aartsengel en met een bazuin van God neerdalen uit de hemel. En de doden die in Christus zijn, zullen eerst opstaan.

1 THESSALONICENZEN 4:16

Toen Jezus zei:

Dit sprak Hij, en daarna zei Hij tegen hen: Lazarus, onze vriend, slaapt, maar Ik ga naar hem toe om hem uit de slaap op te wekken.

JOHANNES 11:11

zei Hij daarmee: „Ik ga hem overeind helpen. Ik ga hem opwekken.”

Ook hier zegt Hij niet dat dit meisje niet letterlijk dood is. Ze is letterlijk dood. Hij vertelt ons niets over haar bewustzijnstoestand in de toestand van de dood. Hij zegt:

Ze slaapt.

Ik zal haar wakker gaan maken. Ik zal het bewijzen. Dit is tijdelijk.

18

Jezus houdt de opwekking verborgen

Jezus legde de rouwenden natuurlijk nooit uit dat Hij het woord „slapen” figuurlijk gebruikte. Daarom lachten ze Hem uit, want ze wisten dat ze dood was en ze dachten: „Hij heeft het lichaam nog niet eens onderzocht en Hij zegt dat ze slaapt? Wat is dit, een of andere helderziende arts? Hij denkt dat Hij de toestand van de patiënt kent. Wij zijn ingehuurd omdat ze dood is. Ze is dood. Wie is die kerel die zomaar binnen komt lopen en ons vertelt — Hij heeft haar nog niet eens gezien — dat ze slaapt?”

Ze lachten Hem uit en Hij legde Zichzelf nooit uit. Zelfs toen het meisje de kamer uit kwam, zei Hij tegen de ouders:

Vertel hier niemand over.

Blijkbaar wilde Hij dat Zijn discipelen en de ouders wisten dat Hij een dode had opgewekt, maar Hij wilde dat die rouwenden dachten dat ze alleen maar had geslapen en dat Hij haar gewoon wakker had gemaakt. Ze zouden beslist geen enkele reden hebben om te geloven dat Hij een dode had opgewekt. Dat gebeurt niet erg vaak, zelfs niet tijdens de bediening van Jezus, en ze hadden het nog nooit eerder zien gebeuren.

Dit is in feite de eerste keer dat Jezus een dode opwekte. Dit schiep een precedent voor een paar andere keren waarvan we een verslag hebben. Maar het lijkt erop dat Jezus, zoals zo vaak het geval was, Zijn wonder min of meer verborgen wilde houden. Hij wilde dus niet eens dat ze wisten dat Hij haar uit de dood zou opwekken. Hij zei:

Ze slaapt.

Hij hoefde hun tenslotte helemaal niets te zeggen. Hij had gewoon naar binnen kunnen gaan en haar kunnen opwekken. Maar als Hij dat had gedaan, zouden ze hebben gedacht: ‘Een minuut geleden was ze dood; nu leeft ze.’ Maar doordat Hij zei:

Ze slaapt, en haar vervolgens levend naar buiten bracht, zouden ze kunnen zeggen: 'Misschien sliep ze gewoon. Misschien hadden wij het mis. Misschien hebben we te snel vastgesteld dat ze dood was.'

Hoe dan ook, Hij nam de vader en de moeder van het kind mee en degenen die bij Hem waren, namelijk de drie discipelen die bij naam genoemd werden, en ging de ruimte binnen waar het kind lag. Vers 41:

En Hij pakte de hand van het kind en zei tegen haar: Talitha, koemi! Dat is vertaald: Meisje (Ik zeg je), sta op.

MARKUS 5:41

19

Talitha koemi en de terugkerende geest

Dit is een van de weinige plaatsen waar het Aramees van Jezus onvertaald bewaard is gebleven. Naar alle waarschijnlijkheid is alles wat Jezus in dit hele verhaal had gezegd, in het Aramees gezegd, en hebben Markus en de andere evangelisten het voor ons in het Grieks vertaald. Maar om de een of andere reden kozen ze ervoor sommige dingen die Jezus in het Aramees zei, niet in het Grieks te vertalen. Ze besloten die in die oorspronkelijke woorden te laten staan. Waarom? Ik weet het niet. Mijn veronderstelling is dat ze deze woorden zo bijzonder vonden dat ze ze wilden laten staan zoals ze die gehoord hadden. Ze wilden zelfs de klank van de woorden zelf bewaren.

Een van die andere weinige plaatsen was toen Hij zei:

Ongeveer op het negende uur riep Jezus met een luide stem: Eli, Eli, lama sabachtani? Dat betekent: Mijn God, Mijn God, waarom hebt U Mij verlaten?

MATTHEÛS 27:46

Dat betekent:

Mijn God, Mijn God, waarom hebt U Mij verlaten?

Maar alle andere dingen die Hij vanaf het kruis zei, zijn voor ons in het Grieks vertaald. Eigenlijk geven ze het eerst in het Aramees en vertellen ze daarna wat de vertaling is. Ik kan werkelijk niet doorgronden wat de apostelen dachten toen ze ervoor kozen het meeste Aramees wel te vertalen, maar niet alles. Maar blijkbaar beviel hun de klank van de zinsneden die ze in het Aramees lieten staan. Misschien herinnerden ze zich hoe die klonken en welke indruk ze maakten, en wilden ze het zeggen zoals Hij het had gezegd, maar daarna vertaalden ze het.

In de versie van Lukas, Lukas 8:55, staat:

En haar geest keerde terug en zij stond onmiddellijk op; en Hij gaf opdracht dat men haar te eten zou geven.

LUKAS 8:55

Dat klinkt bijna alsof haar geest ergens anders naartoe was gegaan en terugkwam. Haar geest keert terug, zoals het er in Lukas staat. Al zou iemand die zulke dingen niet geloofde, kunnen zeggen: 'Het woord voor geest en het woord voor adem zijn in het Grieks hetzelfde, dus Lukas zegt alleen maar dat haar adem terugkeerde; ze begon weer te ademen.' Dat is mogelijk, maar het is ook mogelijk dat hij zegt dat haar geest bij haar terugkeerde.

En meteen stond het meisje op en het liep, want het was twaalf jaar; en zij waren geheel buiten zichzelf.

MARKUS 5:42

Wat is het verband tussen het feit dat ze liep en het feit dat ze twaalf jaar oud was? Blijkbaar beseft Markus dat hij haar leeftijd nog niet eerder heeft genoemd en dat de lezer misschien denkt dat ze een baby was of zoiets. Dan zou het vreemd lijken dat ze opstond en ging lopen. Maar het is niet vreemd, want ze is oud genoeg. Ze is twaalf; ze is geen baby. Hij had ons haar leeftijd niet eerder verteld, dus blijkbaar vond hij dat hij op dit punt, ter verduidelijking, haar leeftijd maar beter kon noemen. Anders zou je je haar misschien voorstellen als een baby die stierf, opstond en begon te lopen.

20

Het meisje krijgt te eten

Dit was een geval waarin het volgens mij inderdaad mogelijk zou zijn om het geheim te houden, omdat de rouwenden en de getuigen Jezus hadden horen zeggen:

Ze slaapt alleen maar.

De mensen konden dus aannemen dat ze gewoon van haar ziekte genezen was en dat Hij haar uit haar slaap had gewekt.

Maar ook de andere evangeliën volgen Markus hierin en vermelden dat Jezus zei dat ze haar iets te eten moesten geven. Jezus is hier gewoon praktisch. Er is een groot wonder verricht. Iedereen is buitengewoon verbaasd. Hun monden vallen open omdat hun dochter uit de dood is opgestaan. En Hij zei:

Ze heeft honger. Geef haar iets te eten.

Als ze lange tijd koorts had gehad, had ze misschien geen eetlust gehad. Misschien was ze dagenlang misselijk geweest. Haar maag was leeg. Hij zei:

Ze is weer bij. Geef haar wat te eten.

Het is iets alledaags en praktisch: Jezus schenkt aandacht aan die behoefte omdat niemand anders eraan denkt. Alle anderen zijn alleen maar verbijsterd. Dus wijst Hij hen erop dat ze enkele praktische behoeften heeft. Het is interessant dat Jezus haar uit de dood opwekte, maar niet ook op wonderbaarlijke wijze haar maag vulde. Hij liet sommige dingen aan de mensen over. Hij doet het deel dat alleen Hij kan doen, maar Hij gaf haar niet te eten. Hij kan broden vermenigvuldigen, maar Hij vermenigvuldigde niet de voedselresten die misschien nog in haar maag zaten. Hij deed het deel dat alleen Hij kan doen. De rest kunnen mensen doen, en dat behoren ze ook te doen. Het is niet de bedoeling dat we voor alles op wonderen vertrouwen.

21

De drie opwekkingen door Jezus

We zien hier dus twee wonderen: de vrouw en het kind die Jezus genas en opwekte. Deze worden in alle drie de synoptische evangeliën vermeld en worden daarom tot de belangrijke wonderen gerekend. Jezus deed veel wonderen die na verloop van tijd waarschijnlijk betrekkelijk alledaags werden. Wanneer je er genoeg van had gezien, viel er eigenlijk niet veel meer over te vertellen. Maar deze hadden interessante kenmerken: de vrouw die de zoom van Zijn kleed aanraakte, en een situatie waarin een meisje stierf en Jezus haar opwekte.

Zoals ik al zei, zijn er niet erg veel verslagen waarin Jezus doden opwekt. Misschien heeft Hij dat veel vaker gedaan dan wij weten, maar we kennen slechts drie gevallen. Dit was het eerste. Later was er nog een geval waarin een jongen was gestorven. Zijn moeder was weduwe, en Jezus verscheen toevallig in die stad. De stad was Naïn, en net toen de begrafenisstoet de stad verliet om hem te begraven — gelukkig had Jezus die ochtend niet uitgeslapen en kwam Hij niet een uur later aan, want dan zou het kind begraven zijn geweest — droegen ze hem naar buiten om hem te begraven. Jezus houdt de begrafenisstoet tegen, raakt de jongen aan en hij wordt opgewekt, en Hij geeft hem terug aan zijn moeder.

Dan hebben we natuurlijk Lazarus, het bekendste van deze verhalen. Maar dat zijn de enige drie die we hebben. Bij de opwekking van Lazarus geeft Jezus ons enig begrip van wat het betekent dat Hij de doden opwekt. Bedenk dat ik tegen jullie heb gezegd dat wanneer Jezus wonderen deed, die niet alleen iets waardevols tot stand brachten op natuurlijk gebied, maar ook symbolisch waren. Er zat ook een bepaalde geestelijke boodschap achter.

We weten dat Jezus bij de opwekking van Lazarus een uitspraak over Zichzelf deed. Hij zei:

Jezus zei tegen haar: Ik ben de Opstanding en het Leven; wie in Mij gelooft, zal leven, ook al was hij gestorven, en ieder die leeft en in Mij gelooft, zal niet sterven in eeuwigheid. Gelooft u dat?

JOHANNES 11:25-26

Dat staat in Johannes 11:25 en 26.

22

Opwekking als beeld van geestelijk leven

Door afzonderlijke mensen uit de dood op te wekken, zei Hij dat iedereen die in Hem gelooft, hoewel hij dood was, zal leven, en daarmee bedoelde Hij: geestelijk. Iemand die gestorven is, begint niet in Jezus te geloven, maar mensen die geestelijk dood zijn doen dat wel. Hoewel iemand geestelijk dood was, zal hij tot leven komen als hij in Hem gelooft. Er is een geestelijke opstanding, een wedergeboorte, een overgaan van de dood naar het leven. En de lichamelijke opstandingen waren er ongetwijfeld om bekend te maken dat Jezus Degene was tot Wie geestelijk dode mensen zich konden wenden om leven te ontvangen.

Dat zei Hij ook in Johannes 5. In Johannes 5:24 zei Hij:

Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Wie Mijn woord hoort en Hem gelooft Die Mij gezonden heeft, die heeft eeuwig leven en komt niet in de verdoemenis, maar is uit de dood overgegaan in het leven.

JOHANNES 5:24

Iemand die Hem hoort en Hem gelooft, is overgegaan van de dood naar het leven. Hij spreekt hier niet over de lichamelijke opstanding. Hij spreekt over mensen die eerst geestelijk dood waren, maar nu zijn overgegaan naar het leven.

Paulus zei in Efeze 2 en ook in Kolossenzen 2 dat wij dood waren door overtredingen en zonden, en dat Christus ons samen met Zichzelf levend heeft gemaakt. Door doden op te wekken, beeldde Jezus dus iets geestelijks uit. Hij ging niet rond om iedere dode op te wekken. Zo te zien had Hij dat wel gekund. Als Hij er drie kon opwekken, kon Hij er vermoedelijk meer opwekken. Maar waarom ging Hij dan niet gewoon rond om alle dode mensen op te wekken? Dat gaat Hij ooit doen. Ooit zullen alle doden worden opgewekt. Hij hoefde er maar enkelen op te wekken als zinnebeeld van het punt dat Hij duidelijk wilde maken. Namelijk dat Hij Degene is Die geestelijk dode mensen leven schenkt. En dat laat Hij zien in de gevallen waarin Hij lichamelijk dode mensen tot leven opwekt.

Net als alle andere wonderen van Jezus bevatten deze een geestelijke les die ze moesten overbrengen, en niet alleen praktische waarde. Natuurlijk heeft het wonder op zichzelf praktische waarde. Jezus heeft zelfs nooit een wonder gedaan dat geen praktische waarde had, met uitzondering van het vervloeken van de vijgenboom. Dat was volkomen symbolisch. Maar wanneer Hij wonderen deed waarbij andere mensen betrokken waren, deed Hij altijd iets wat waardevol voor hen was: Hij gaf hun te eten, genas hen, wekte doden op en dreef demonen uit hen. Hoewel Zijn wonderen praktische waarde hadden, waren ze er ook om geestelijke lessen te onderwijzen. Dat gold ook voor dit wonder.

Om verder te lezen

Alle bijbelteksten die in deze lezing aan bod komen, in de volgorde waarin ze gebruikt zijn.

- Markus 5:21-43
- Mattheüs 9:18
- Markus 5:23
- Markus 5:24
- Mattheüs 9:19
- Markus 5:30
- Lukas 8:46
- Markus 5:34
- Markus 5:35

- Johannes 11:21
- Johannes 11:14
- Johannes 11:15
- Lukas 8:50
- Markus 3:14
- Markus 5:39
- Lukas 8:53
- Johannes 11:11
- Johannes 11:12
- Johannes 11:13-14
- 1 Thessalonicenzen 4:13
- 1 Korinthe 15:51
- 1 Korinthe 13:12
- Prediker 9:5
- Filippenzen 1:21
- 2 Korinthe 5:6-8
- Openbaring 6:9
- Openbaring 6:10
- 1 Thessalonicenzen 4:16
- Markus 5:41
- Mattheüs 27:46
- Lukas 8:55
- Markus 5:42
- Johannes 11:25-26
- Johannes 5:24

Lezing © Steve Gregg / The Narrow Path. Nederlandse vertaling © 2026 Vers voor Vers. De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © 2010/2016 Stichting HSV.